

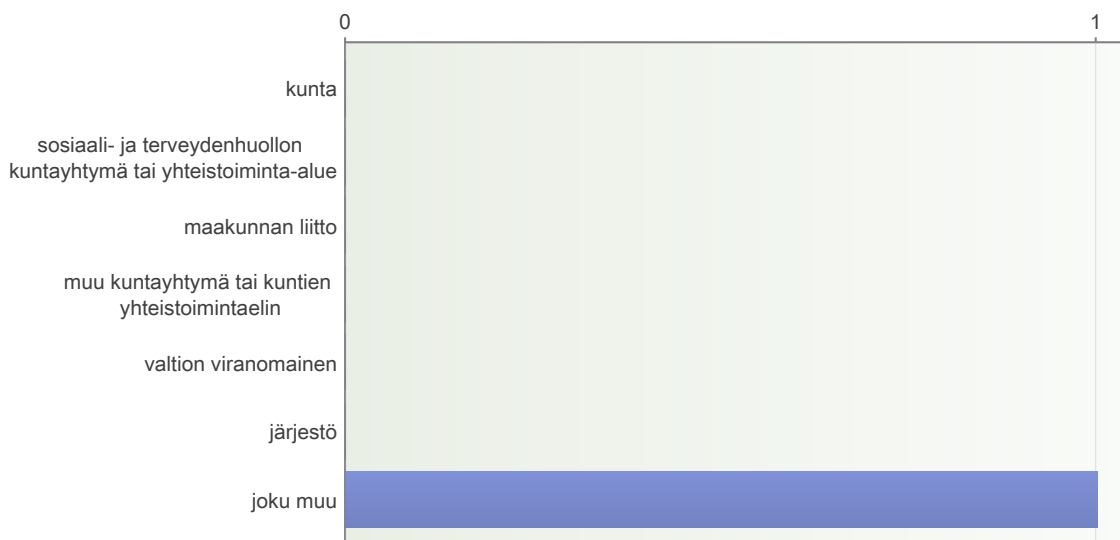
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Suomen Kommunistinen Puolue - Finlands Kommunistiska Parti r.p.	Petra Packalén	petra.packalen@skp.fi puh. 0505818482 osoite: Viljatie 4 B 00700 Helsinki		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

- puolue

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Esitys lisää eriarvoisuutta palvelujen saatavuudessa eikä kavenna terveys- ja hyvinvointieroja. Uudistuksessa perustason palvelut ovat jääneet toissijaiseksi erikoistason palveluihin nähden ja sosiaalipalvelut ovat jääneet liian vähälle huomiolle. Samalla palvelujen järjestäminen ja tuottaminen irtoaa niistä ihmisistä ja yhteisöistä, joiden tarpeista sen pitäisi lähteä. Esitys pirstoo palveluketjuja, mikä vaikeuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista. Tästä joutuvat kärsimään etenkin pienituloiset ja ne, jotka tarvitsevat monia sosiaali- ja terveyspalveluja. Ns. valinnanvapaus ei ota huomioon sitä, että ihmisillä ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia eikä tietoja tehdä valintoja. Palvelujen kallistuminen lisää eriarvoisuutta ja vaikeuttaa kuntataloutta. Uudistukseen liittyvät säästötavoitteet ja kilpailuttaminen ovat lisäksi omiaan keskittämään palveluja isoihin keskuksiin ja heikentämään lähipalveluja.

Ehdotus pitää muuttaa perusteitaan myöten. Pidämme perusteltuna sitä, että järjestämisvastuu erityistason palveluista (erikoissairaanhoido ja erityistason sosiaalipalvelut) keskitetään maakuntatasolle. Sen sijaan

perustason palveluissa järjestämisvastuu tulee säilyttää kunnilla. Näin voidaan turvata myös terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta keskeinen sote-palvelujen yhteys kunnan muihin toimintoihin, kuten päiväkoteihin, kouluihin, nuorisotyöhön ja asuntotoimeen. Kunnilla ja maakunnilla tulee olla oikeus myös tuottaa itse palveluja. Yhtiöittämisapakosta tulee luopua. Perustason palvelujen resursseja tulee vahvistaa mm. kuntien valtionosuuksia korottamalla ja saattamalla pääomatulot kunnallisverotuksen piiriin.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tavoite on virheellinen. Sosiaali- ja terveystalouteen käytetään Suomessa asukasta kohti vähemmän rahaa kuin useimmissa muissa OECD-maissa. Etenkin perustason palvelujen parantaminen ja muun muassa väestörakenteen muutokseen liittyvä palvelutarpeiden kasvu edellyttävät resurssien lisäämistä.

Tilaja-tuottajamalli, yhtiöittämispakko, perustason palvelujen irrottaminen kunnista ja valtavat palvelukeskukset johtavat todennäköisesti siihen, että kustannusten hallinta ja hillintä on vaikeaa. Vaikutusten arviointia vaikeuttaa ns. valinnanvapautta ja rahoitusta koskevien konkreettisten esitysten puuttuminen.

Esitys pitää valmistella uudelleen niin, että vahvistetaan ennaltaehkäisevää ja perustason työtä, huomioidaan myös työterveydenhuolto ja puretaan rahoitusmallit, jotka siirtävät verovaroja yksityiseen hoito- ja hoivabisnekseen. Terveyskeskusten ja muiden palvelujen maksujen korottamisen sijasta on alennettava maksuja ja lisättävä maksuttomia palveluja.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

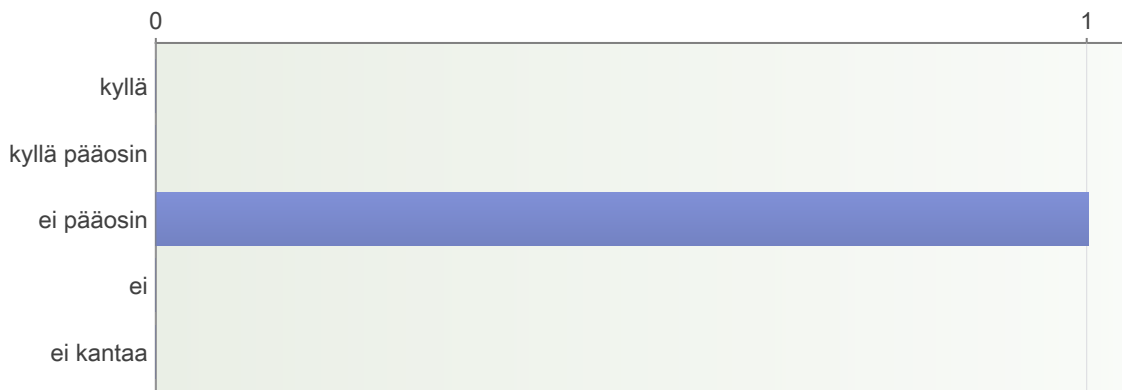
- Demokratian kannalta on hyvä ja tärkeää, että maakuntatason hallintoon tulee kansalaisten vaaleilla valitsema valtuusto. Demokratiaa edistää, että tämän valtuuston alaisuuteen kootaan nykyistä hajanaista valtion aluehallintoa ja kuntayhtymiä.

Esitys ei kuitenkaan turvaa demokratian toteutumista. Demokratian sijasta korostuu yhtäältä yhtiövalta palvelujen tuottamisessa ja toisaalta valtion tiukka ohjaus (budjettiraamit, menokatot). Palvelujen yhtiöittäminen ja yksityistäminen rajoittaa päätöksenteon julkisuutta ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Itsehallintoa rajoittaa myös se, että maakunnalla ei ole verotusoikeutta. Suhteessa valtioon korostuu itsehallinnon sijasta valtion harjoittama kontrolli ja ministeriön laajat valtuudet ohjata tiukasti maakuntien toimintaa. Tämä johtaa helposti siihen, että ministeriö suosii maakuntia, joissa oma puolue on johdossa ja syrjii niitä, joiden johdossa on vastustava puolue. Maakuntavaltuustolla ei ole valtaa päättää palvelujen kehittämisestä asukkaiden tarpeita vastaavasti. Palvelujen tuottamista koskevat päätökset tehdään yhtiöissä, joiden toimintaa ohjaa yhtiön etu ja voittojen tavoittelu omistajille.

Kansanvaltaisuuden vahvistamiseksi pitää luopua yhtiöittämisveloitteesta ja mallista, jossa tilaaja ja tuottaja pitää irrottaa toisistaan. Päätöksenteon tulee olla avointa ja julkista. Perustason palveluissa järjestämisvastuu ja päätösvalta pitää säilyttää kunnissa. Kunnissa tulee kehittää osallistuvaa budjetointia ja lähidemokratiaa. Maakuntavaltuustoa valittaessa tulee turvata suhteellisuuden toteutuminen, mikä edellyttää mm. riittävän suurien valtuustojen. Lisäksi maakuntavaltuustoilla tulee olla oikeus asettaa alueellisia jaostoja/lautakuntia. Maakunnalla tulee olla myös verotusoikeus niin, että verotus on progressiivista ja koskee myös pääomatuloja. Osa maakunnan rahoituksesta tulee olla valtionosuuksia, jotta voidaan tasoittaa alueellisia eroja. Samalla on turvattava kuntien riittävä rahoitus ja ulotettava kuntaverot koskemaan myös pääomatuloja.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

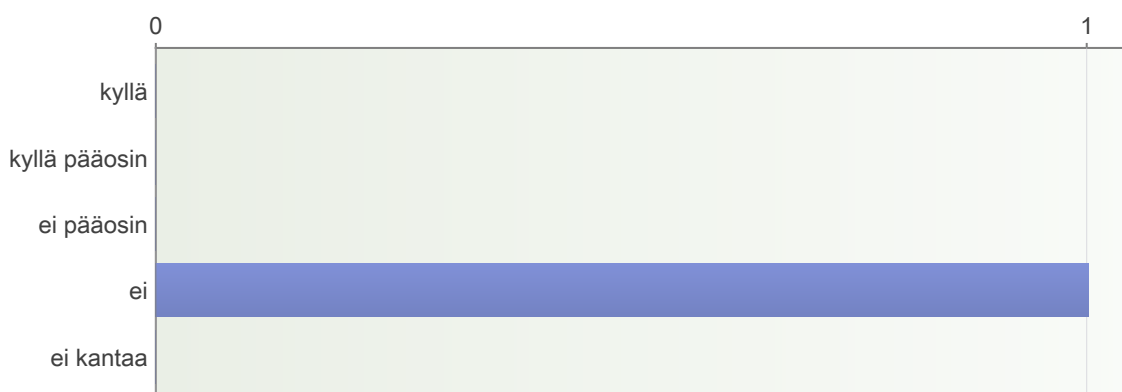

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntalaki pohjaa kuntalakiin ja varmaan toimii monelta osin tarkoituksenmukaisesti. Esitykseen sisältyy kuitenkin ongelmia: Maakunnilla ei ole mahdollisuuksia kehittää omaa tuloa tuovaa liiketoimintaa. Maakunnat eivät voi ratkaista itsenäisesti investointeja eivätkä kehittää talouttaan useamman vuoden aikajänteellä tehtävillä ratkaisuilla. Maakunnat joutuvat olemaan tyhjän päällä ja täysin riippuvaisia istuvasta maan hallituksesta.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

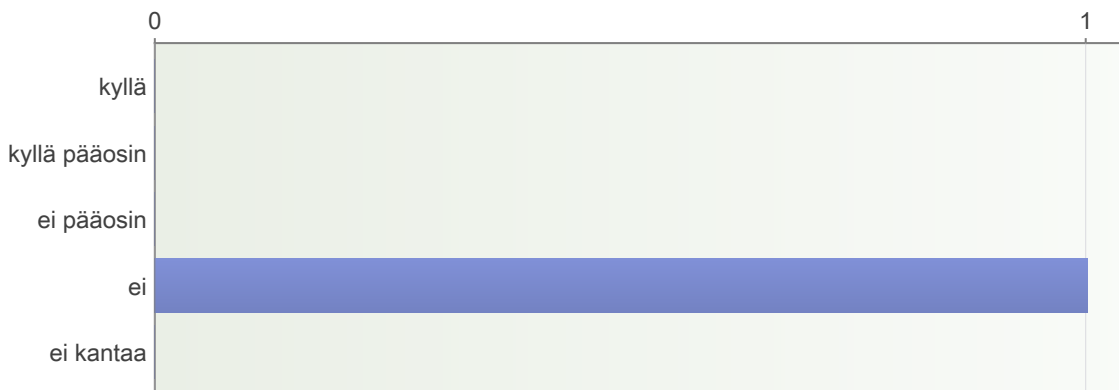
Avoimet vastaukset: ei

- Maakunnan tehtävät sosiaali- ja terveydenhuollossa on määritelty liian laajoiksi. Ne pitäisi rajata pääsääntöisesti vain erikoistason palveluihin. Perustason sote-palvelujen järjestäminen kuntien toimesta turvaa paremmin myös kuntien edellytykset huolehtia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelujen siirtäminen maakuntien vastuulle ei ole perusteltua, ne pitää säilyttää kuntien vastuulla. Ehdotettu malli, jossa 18 maakunnasta vain 12 on laajojen päivystyspalvelujen maakuntia, on alueellisen tasa-

arvon kannalta kyseenalainen. Laajoja päivystyspalveluja tulee olla kaikissa maakunnissa. Lisäksi pitää olla mahdollisuus alueelliset tarpeet huomioon ottaviin ratkaisuihin pelastustoimessa ja sosiaali- ja kriisipäivystyksessä niin, että niitä voidaan järjestää myös kuntatasolla. Ympäristöterveydenhuollon vastuu on syytä säilyttää kunnissa tai ainakin antaa mahdollisuus sopia sen järjestämisestä kunnan toimesta. Kulttuuritoimi tulee jatkossakin kuulua kunnalle. Se on syytä siirtää maakunnan tasolla vapaaehtoisin tehtäviin. Alueellisten työ- ja elinkeinopalvelujen osalta maakuntatason ohella pitää olla mahdollisuus huolehtia näiden palvelujen järjestämisestä kuntatasolla. Tähän on valmiutta ja halua ainakin suurissa kaupungeissa. Kuntien ohella maakunnilla tulee olla mahdollisuus kehittää niille tuloja tuovia julkisia liikelaitoksia. Kaavoitusta koskevat esitykset maakuntakaavasta ovat tarkoituksenmukaisia. Nykyinen maakuntakaavan ohjaava vaikutus kuntiin säilyy. Kuntien oikeutta kaavoitukseen ei pidä kaventaa. Joukkoliikenteen osalta tarvitaan maakuntatasolla tapahtuvaa suunnitelmien yhteensovittamista, mutta kunnilla ja kuntayhtymillä tulee säilyä oman alueensa joukkoliikenteen järjestämisessä päätösvalta.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

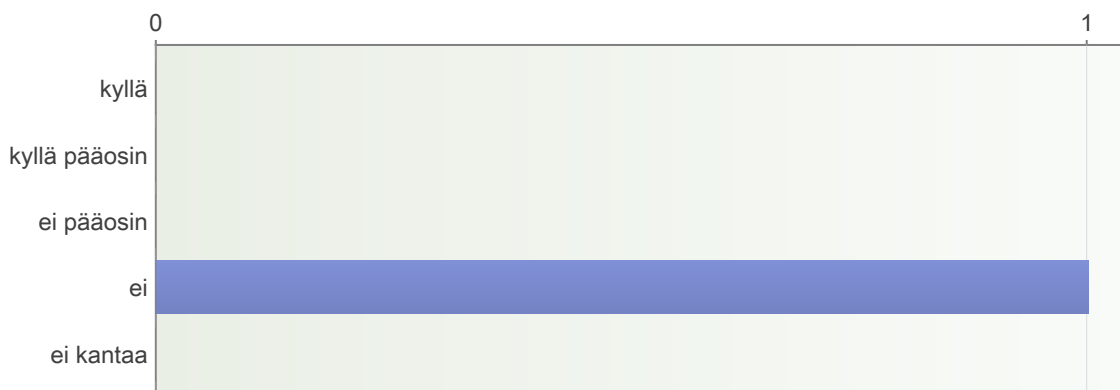

Avoimet vastaukset: ei

- Esitys siirtää päätöksentekoa perustason palveluista etäälle asukkaista ja yhtiöittää palvelut. Tämä heikentää asukkaiden osallistumisoikeuksia. Maakuntalaissa esitettyjen osallistumista ja vaikuttamista koskevien kohtien lisäksi maakunnan tehtäväksi pitäisi määritellä kuntien itsehallinnon, suhteellisen vaalitavan ja lähidemokratian edistäminen, mahdollisuus muodostaa alueellisia lautakuntia ja delegoida niille päätösvaltaa sekä kehittää osallistuvaa budjetointia. Kansanäänestyksiä pitäisi voida järjestää myös sitovina ja vaalien yhteydessä. Asukkaiden aloitteet tulee käsitellä maakuntavaltuustossa, ei vain saattaa sille tiedoksi.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

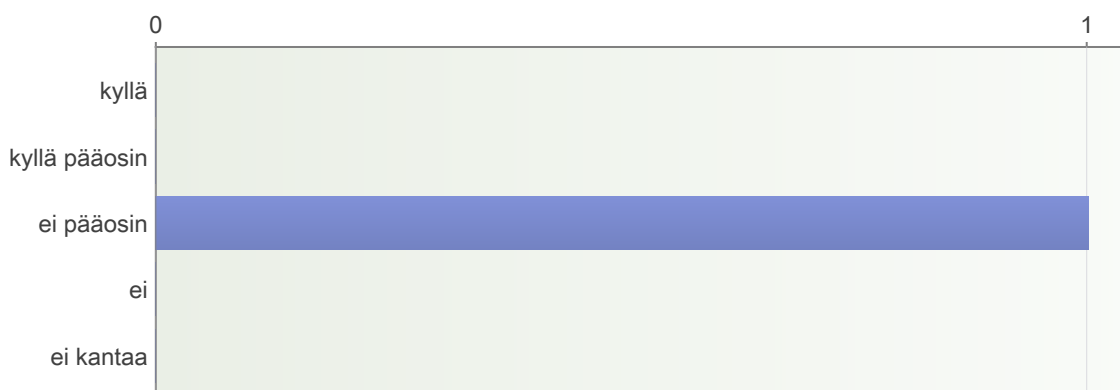

Avoimet vastaukset: ei

- Palvelulaitoksen rooli esityksessä on määritelty varsin yleisesti ja tavalla, jolla se voi käytännössä sivuuttaa maakunnan aseman palvelujen järjestämisessä. Kun palvelulaitos on itsenäinen oikeushenkilö, heikentyy maakuntavaltuuston rooli palveluja koskevassa päätöksenteossa. Kaksi erillistä organisaatiotasoa – maakunta ja palvelulaitos – joista jälkimmäisellä voi lisäksi olla yhtiöitä, ja joiden lisäksi on muita yhtiöitä ja yhteisöjä tuottamassa palveluja, vaikeuttaa toiminnan demokraattista ohjausta ja talouden hallintaa. Maakunnan roolin kaventumista kuvaa, että palvelulaitokselle tulee selvästi maakuntaa suurempi organisaatio. Näin päätösvaltaa palveluissa siirtyy poliittisesti valituilta elimiltä palvelulaitosta johtaville virkamiehille ja palveluja tuottaville yhtiöille ja yhteisöille.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien rahoitus perustuu valtion antamaan rahoitukseen, jonka keskeiseksi tavoitteeksi on asetettu kustannusten hillintä ja "säästöt". Maakunnilla ei ole esityksen mukaan verotusoikeutta. Ne eivät voi suunnitella ja päättää itsenäisesti investoinneista tai velanotosta. Kun palvelujen tuottamisesta tehdään useamman vuoden sopimuksia, pitäisi myös maakunnalla olla mahdollisuus suunnitella talouttaan pidemmällä aikavälillä kuin vuotuisen budjettiohjauksen pohjalla. Ongelmana on myös se, että valtiolta voi päättää valtionosuuksista eri perustein kuin investoinneista, jolloin maakunta sidotaan menoihin, joista vain osa on otettu huomioon valtionosuuksissa. Epäselvää on, miten turvataan kuntien omistukseen jäävien tilojen kunnossapidon ja peruskorjauksen rahoitus. Esitys ei turvaa yhteensopivuutta ICT-järjestelmissä, jotka tulee esityksen mukaan järjestää markkinaehtoisesti kilpailuttaen. Tästä seurannee, että tuottajilla on käytössään osittain erilaisia ICT-palveluja.

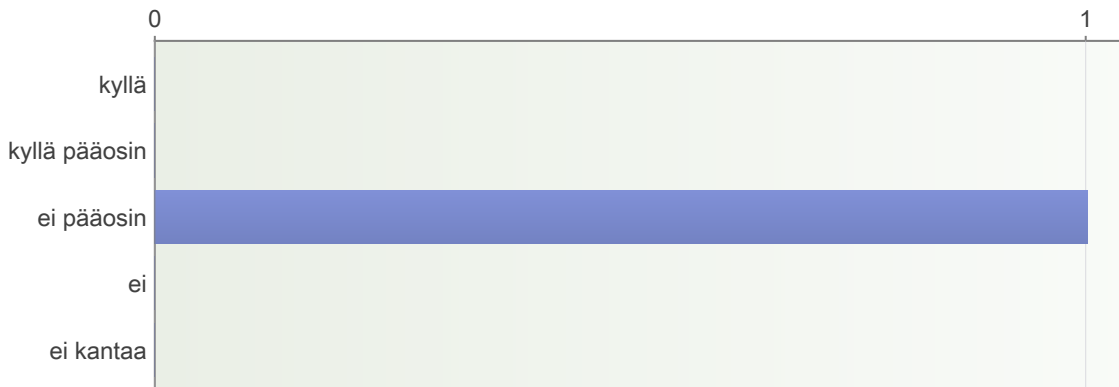
11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Lain pitäisi antaa mahdollisuuksia hakea alueellisesti sopivia ratkaisuja, joilla huomioidaan esimerkiksi haja-asutusalueiden ja kaupunkikeskusten erilaiset tilanteet.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

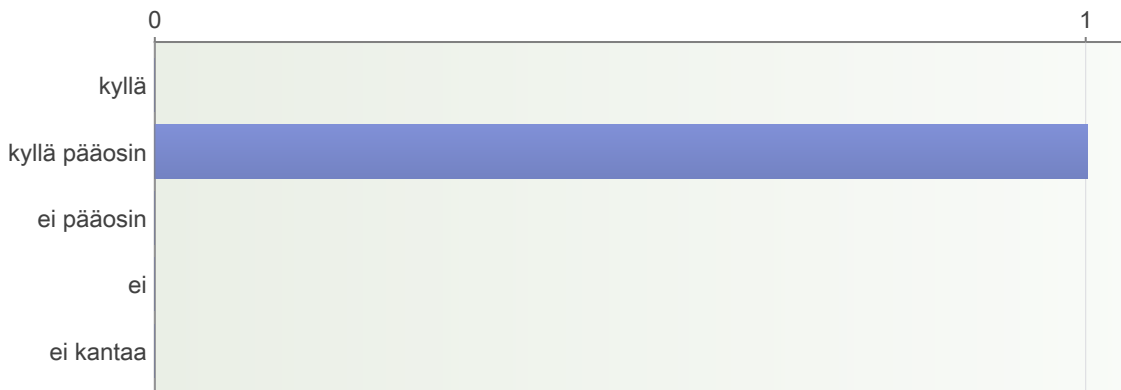

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Säännös ei turvaa peruspalvelujen järjestämistä lähellä eikä palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Palvelujen keskittäminen suurempiin yksiköihin yhdessä menojen säästötavoitteiden kanssa johtaa lähipalvelujen heikentymiseen. Tämä lisää eriarvoisuutta palvelujen saatavuudessa ja saavutettavuudessa. Sosiaalisten perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi palvelut pitäisi järjestää esitetystä poiketen pääsääntöisesti lähipalveluina kunnissa, jolloin myös päätöksenteko on lähellä ihmisiä. Maakunnan palvelulupaus ei saa lieventää perusoikeuksien tulkintaa. Sosiaaliset perusoikeudet pitää taata sitovalla lainsäädännöllä (esimerkiksi parantamalla hoito- ja hoivatakuuta koskevia konkreettisia velvoitteita). Yhdenvertaisuuden parantamiseksi tulee samalla vahvistaa kuntien rahoitusta mm. perumalla valtionosuuksien leikkauksia.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

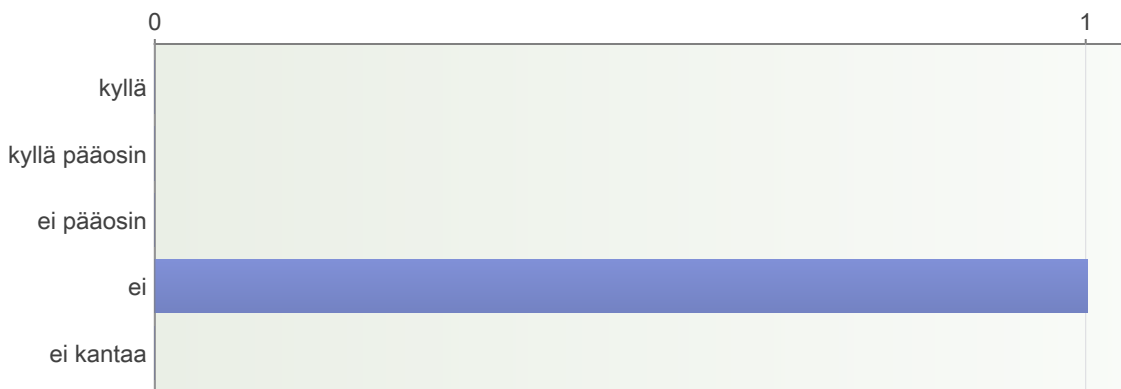

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Sopimuksessa tulee voida ottaa huomioon myös alueiden erityistarpeita.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

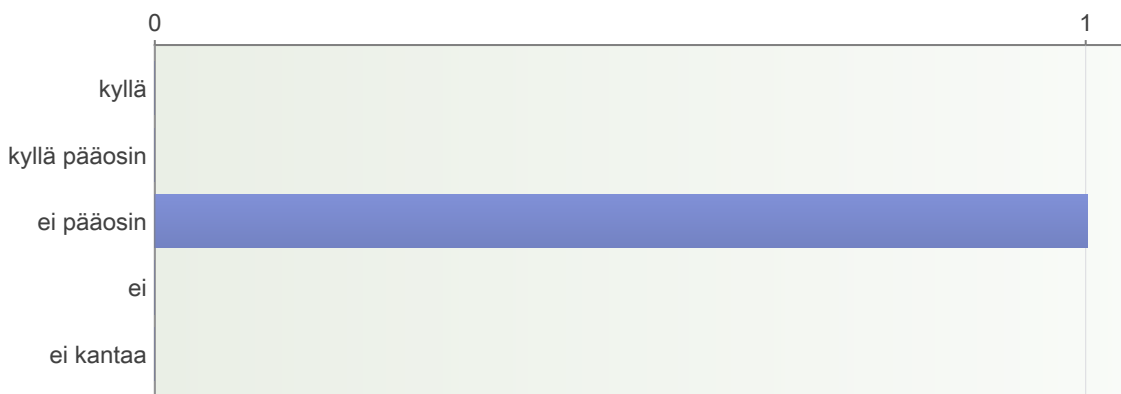

Avoimet vastaukset: ei

- Sosiaali- ja terveystalvvelujen integraatiossa pääkysymys ei ole hallinto vaan moniammatillisten tiimien työn organisoiminen ja kehittämisen. Tilaaja-tuottajamalli, yhtiöittäminen, kilpailuttaminen ja ns. valinnanvapauteen liittyvä yksityisten yhtiöiden osuuden lisääntyminen pirstovat palvelukokonaisuuksia ja estävät yhtenäisten palveluketjujen kehittämistä. Maakunnan palvelulaitoksen ja monien erilaisten yhtiöiden, järjestöjen ja säätiöiden sopimuksiin nojaava verkosto ei tuota yhtenäisiä ja sujuvia palveluketjuja.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalvveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Valtion ohjausta tarvitaan perusoikeuksien toteutumista turvaavien lainsäädännön normien vahvistamisessa ja riittävän rahoituksen turvaamisessa. Sen sijaan esitetty valtioneuvoston ja ministeriön tiukka ohjaus maakuntien suunnitelmien hyväksymisessä, kiristävänä talousohjauksena ja tukipalvelujen tiukkana valtionohjauksena on ristiriidassa itsehallinnon kanssa. Esitykset valtakunnallisesta tukipalvelukeskuksessa ja toimitilayhtiöstä sekä maakunnallisista palvelulaitoksista tulee poistaa laista.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

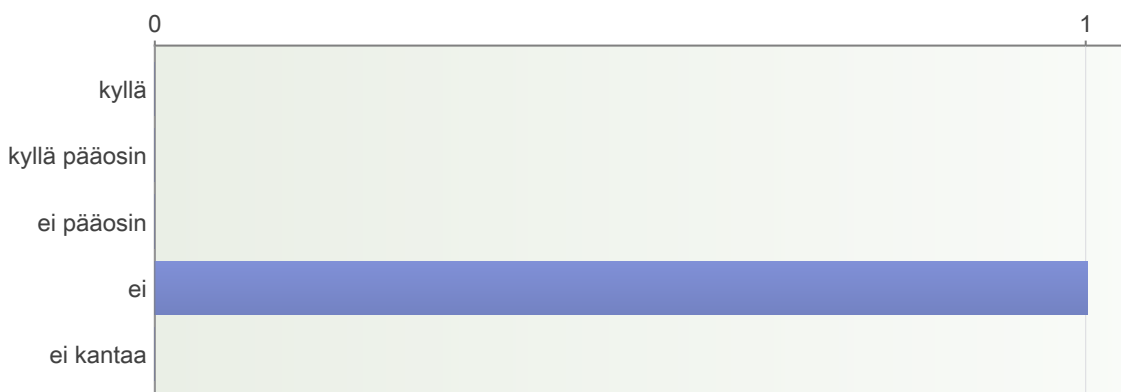

Avoimet vastaukset: ei

- Kokemukset tilaajan ja tuottajan erottamisesta, joita on saatu eräissä kaupungeissa, ovat kielteisiä. Esimerkiksi Oulussa ja Tampereella ollaan luopumassa tilaaja-tuottajamallista, samoin Espoon teknisessä toimessa. Tilaajan ja tuottajan erottaminen lisää byrokratiaa, johtaa henkilöstön alimitoitukseen, heikentää järjestämisvastuussa olevan mahdollisuuksia vaikuttaa palvelujen sisältöön, pirstoo palvelukokonaisuuksia, ja on omiaan lisäämään kustannuksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Yhtiöiden etu eroaa julkisen palvelun lähtökohdista ja tavoitteista. Yhtiöiden ensisijainen intressi on pääoman arvonlisäys. Sote-yhtiöiden etu ei ole pyrkiä ehkäisemään ennalta sairastamista ja sosiaalisia ongelmia vaan saada mahdollisimman paljon ja hyvin maksavia asiakkaita. Lakisääteiset sote-palvelut on syytä järjestää pääsääntöisesti kuntien ja maakuntien omana toimintana. Näin voidaan parhaiten turvata palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja ehkäistä eriarvoisuutta, esimerkiksi palvelujen keskittymistä alueille joilla on eniten maksukykyisiä asiakkaita. Yhtiöittäminen heikentää päätöksenteon avoimuutta ja demokraattisuutta. Lisäksi se heikentää sote-palvelujen yhteyttä muihin terveyttä ja hyvinvointia edistäviin palveluihin, kuten

päiväkodit, koulut, nuorisotoimi, asuntotoimi jne.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Ihmisten tarpeet ja vaikutusmahdollisuudet ovat esityksessä jääneet ylhäältäpäin tapahtuvan hallintomallien, ideologiseen yritysmaailman suomimisen ja säästötavoitteiden jalkoihin.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

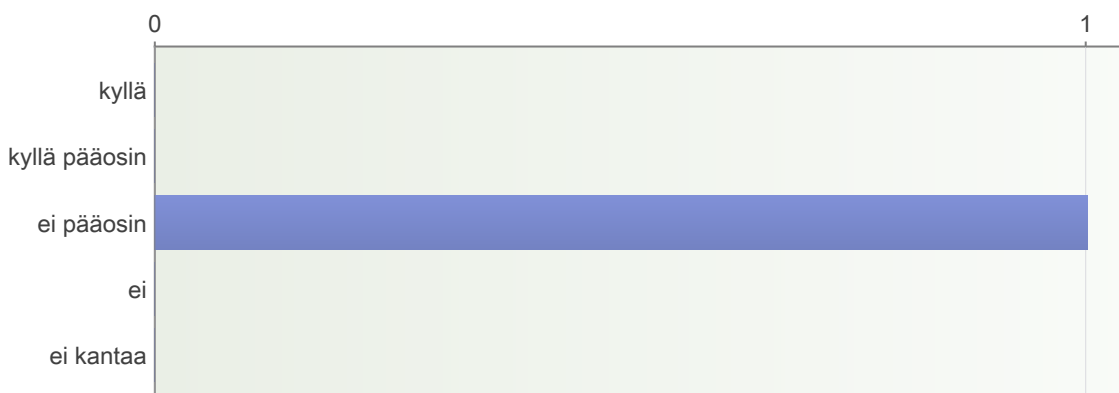
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väli aikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väli aikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

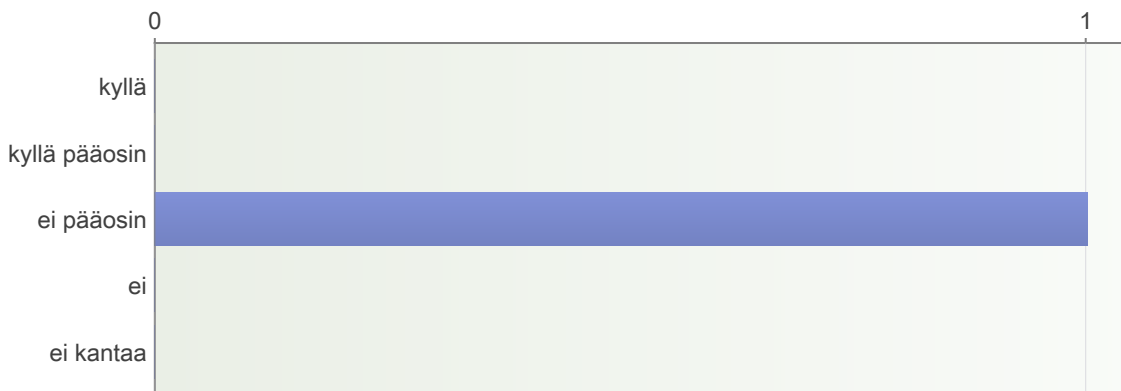

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Väli aikainen valmistelutoimielin joutuu tekemään monia tärkeitä ratkaisuja. On tarpeen säätää, että valmistelutoimielin on niin laaja, että siitä tulee edustava. Lisäksi valmisteluun ja siirtymäkauteen on varattava tarpeeksi aikaa.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

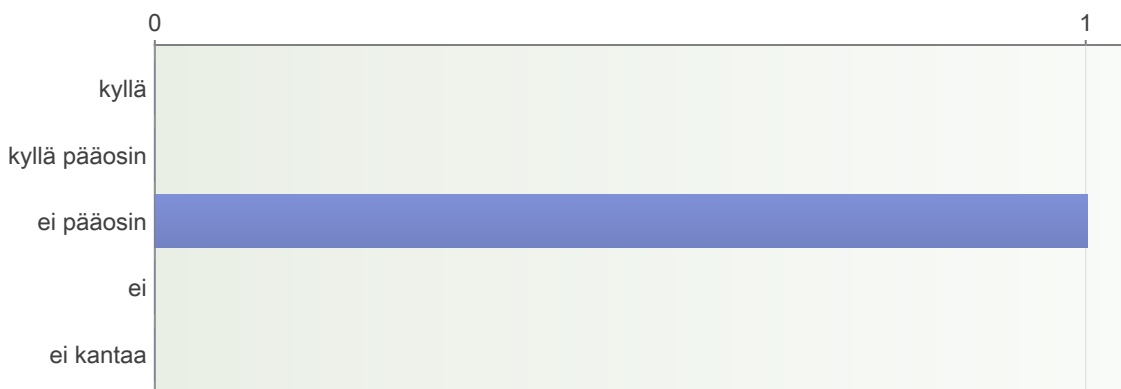

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Emme kannata tehtävien ja vastaavasti henkilöstön laajaa siirtämistä. Siltä osin kuin siirtoja tapahtuu, tulee noudattaa liikkeenluovutusperiaatteita ja estää työehtojen heikentäminen. Tähän tarkoitukseen on syytä varata muutosrahasto. Henkilöstön tulee olla mukana muutosten valmistelussa. Lisäksi henkilöstölle tarvitaan viiden vuoden muutosturva irtisanomisten ja työehtojen heikennysten estämiseksi.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

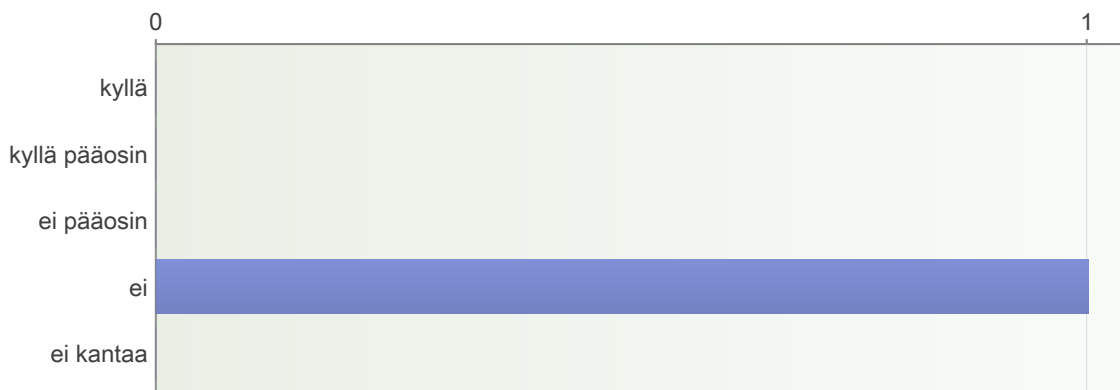
24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tätä asiaa pitäisi selvittää vielä perusteellisemmin. Lähtökohdaksi on syytä ottaa se, että kun on kyse julkisista palveluista ja kun luovutaan niiden yhtiöittämis- ja kilpailuttamispakosta, tulee omaisuuden olla siellä, missä on myös järjestämis- ja tuottamisvastuu. Kuntien tonttimaata ei pidä siirtää maakuntaan. Esitämme peruspalvelujen järjestämisvastuun säilyttämistä kunnissa, joten tältä osin laitteiden, irtaimiston ja omaisuuden siirto ei koske kuntien omaisuutta. Kuntayhtymien omaisuuden siirto, siltä osin kuin se tulee kyseeseen, tulee korvata kunnille niiden kuntayhtymän omaisuuden kartuttamiseen antamien panosten mukaan.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Kunnallisen itsehallinnon tärkeä edellytys on verotusoikeus. Sitä ei pidä rajoittaa. Sen sijaan valtiovallan tulee turvata kunnille riittävä rahoitus. Jos kuntien tehtäviä siirryy maakuntaan ja samalla rajoitetaan kuntien tulorahoitusta, on kuntien talous vaarassa heikentyä, koska velkapääoman määrä ei muutu. Lisäksi kunnat saattavat menettää lainamarkkinoilla 0-riskiaseman. Kuntien välisiä eroja on tasoitettava valtionosuuksilla.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

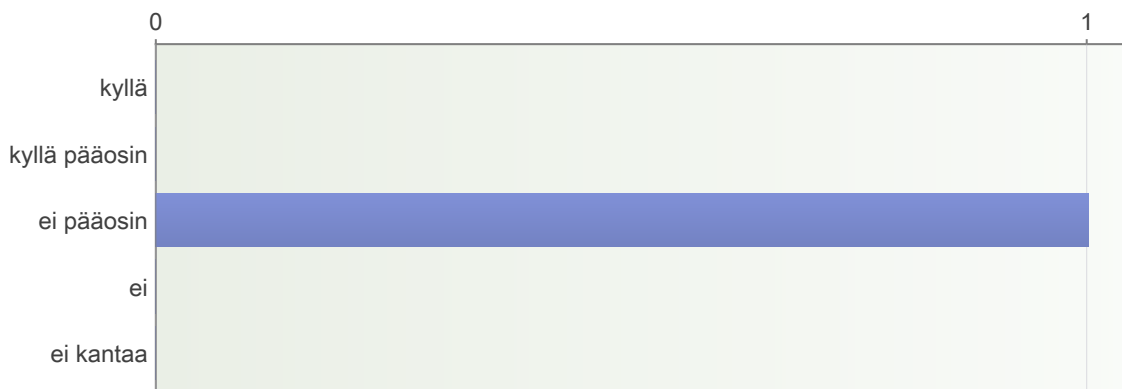
Avoimet vastaukset: ei kantaa

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

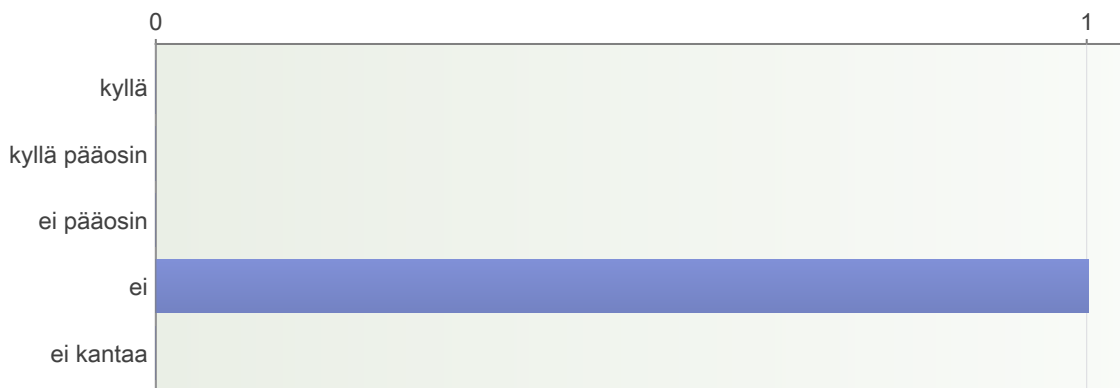

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kuntien ja maakuntien itsehallinnon tärkeä perusta on riittävä itsenäinen rahoitus. Jos maakunnalla ei ole itsenäisyyttä rahoituksessa, talouden ohjauksessa ja investoinneissa, itsehallinto ei toteudu. Maakunnille tulee säätää oikeus progressiiviseen verotukseen ja julkiseen tuloa tuovaan liiketoimintaan. Valtionosuuksilla tulee tasata alueellisia eroja.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

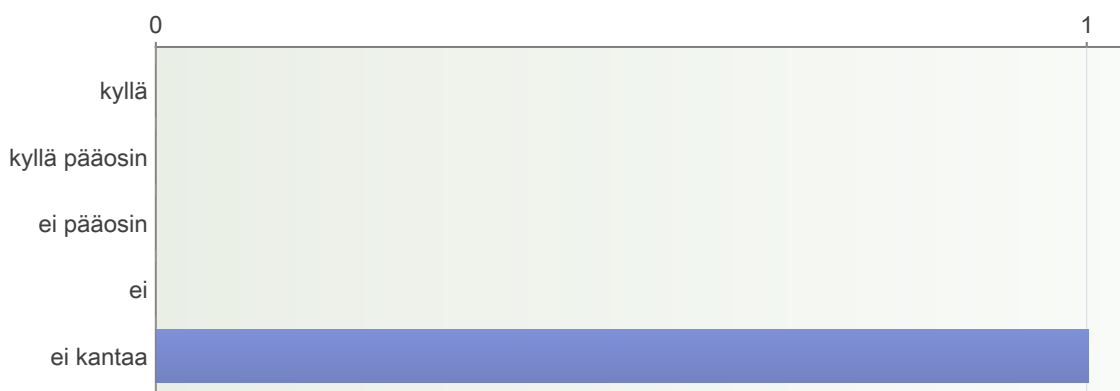

Avoimet vastaukset: ei

- Edellä riittävien resurssien turvaamisesta esitetyn lisäksi korostamme, että palveluja ei pidä alibudjetoida, ei maakunnassa eikä kunnassa. Valtion ei pidä talousohjauksella, esimerkiksi budjettiraameilla ja menokatoilla, pakottaa kuntia ja maakuntia karsimaan palveluja. Peruspalvelujen maksullisuutta ei pidä lisätä. Päinvastoin on laajennettava maksuttomia palveluja muun muassa terveydenhuollossa.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

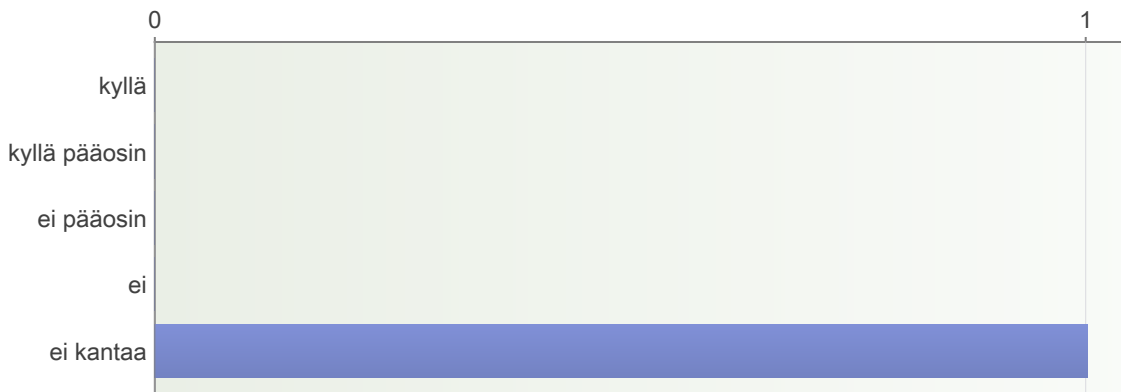

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Koska ehdotamme perusteiltaan toisenlaista jakoa perustason (kunnat) ja erikoistason palvelujen (maakunnat) järjestämisessä, pitää valtion rahoituksen määräytyminen tarkastella erikseen, toisenlaiselta pohjalta.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

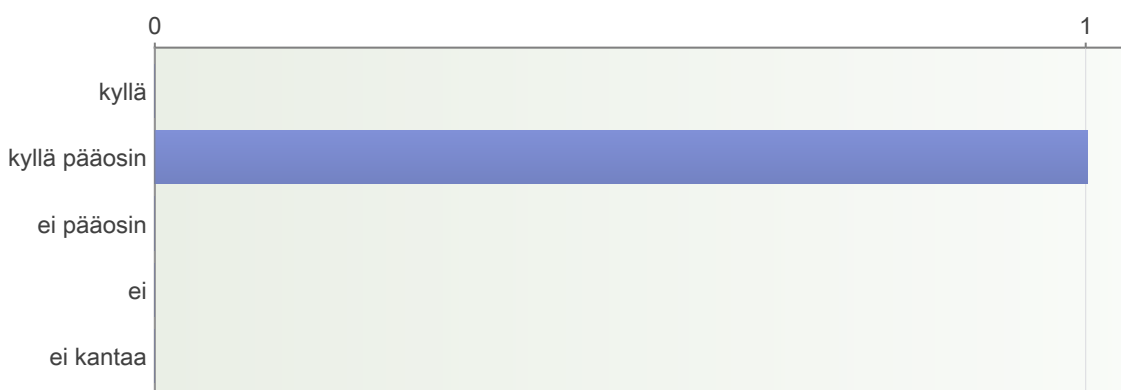
Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

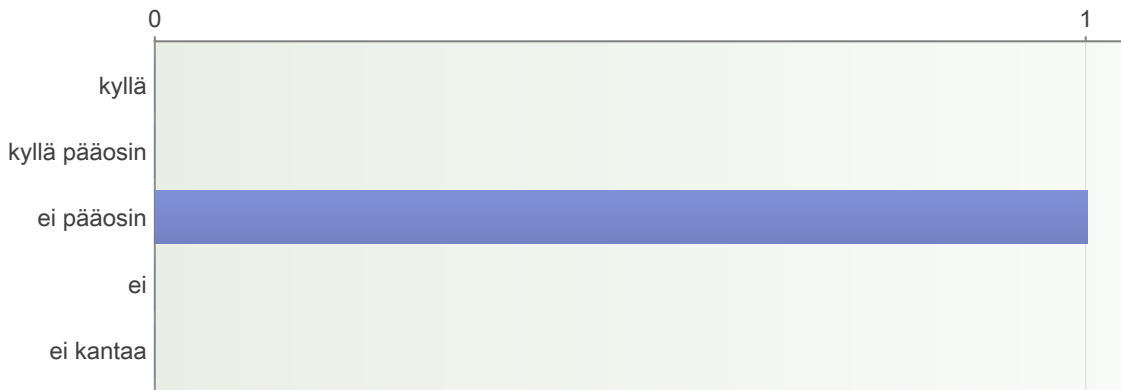
- Asukkaiden kuuleminen ja osallistuminen olisi asian valmistelussa pitänyt toteuttaa laajemmin.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

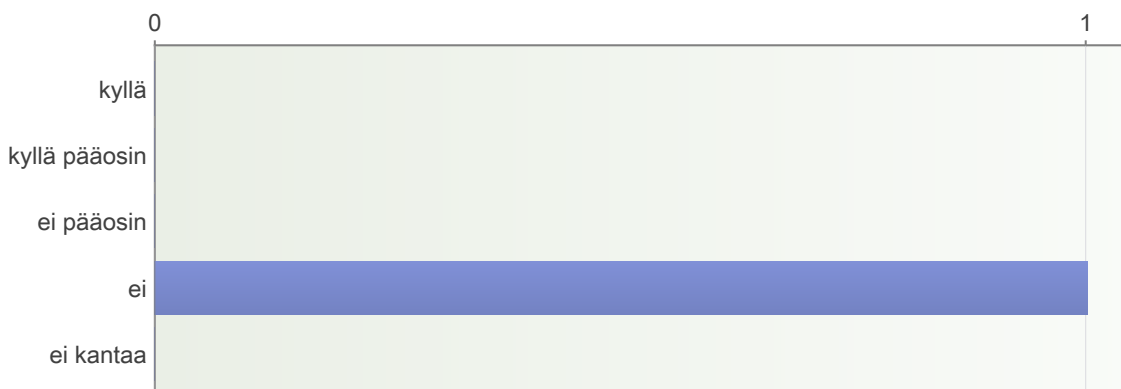

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Esityksestä puuttuvat kunnolliset laskelmat kuntien nykyisistä taloudellisista ongelmista ja uudistuksen vaikutuksista muun muassa kuntien talouden kestävyYTEEN. Lisäksi puuttuvat ns. valinnanvapausmallia ja monikanavaisen rahoituksen purkamista koskevat esitykset.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

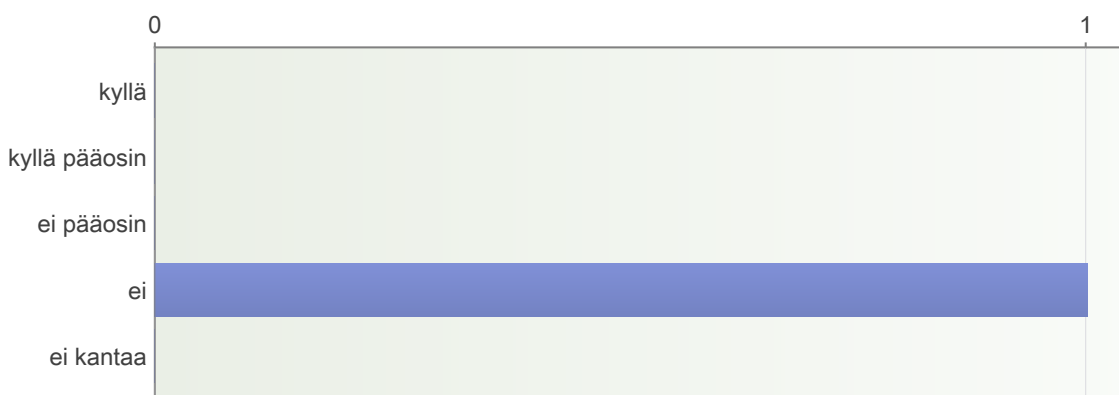
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerejä ei voi toteuttaa esitetyllä systeemillä ja edistäminen uhkaakin jäädä juhlapuheiden asteelle. Esityksessä ei ole arvioitu valtionosuuksien leikkaamisen seurauksena tähän mennessä tapahtunutta kuntien talouden kiristymistä suhteessa palvelutarpeisiin. Esitetyt kriteerit ovat yksipuoliset suhteessa kunnan tehtäviin esityksessä. Koska ehdotamme sote-peruspalvelujen säilyttämistä pääsääntöisesti kuntien vastuulla, eivät esitetyt uudet kriteerit sovellu ehdottamaamme malliin.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

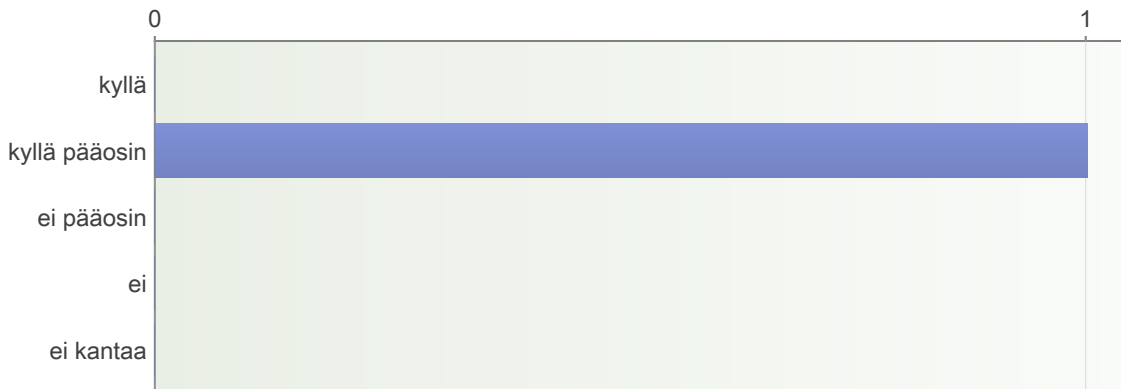
- Vrt. edellä esittämämme toisenlainen uudistusmalli, joka edellyttää myös toisenlaisia veroratkaisuja. Mielestämme maakuntien itsehallinto edellyttää, että niillä on verotusoikeus ja se tulee perustua progressiiviseen verotukseen, joka ulottuu myös pääomatuloihin. Maakuntien välisiä eroja tulee tasoittaa valtionosuuksilla. Emme kannata yhteisöveron kuntaosuuden leikkaamista.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

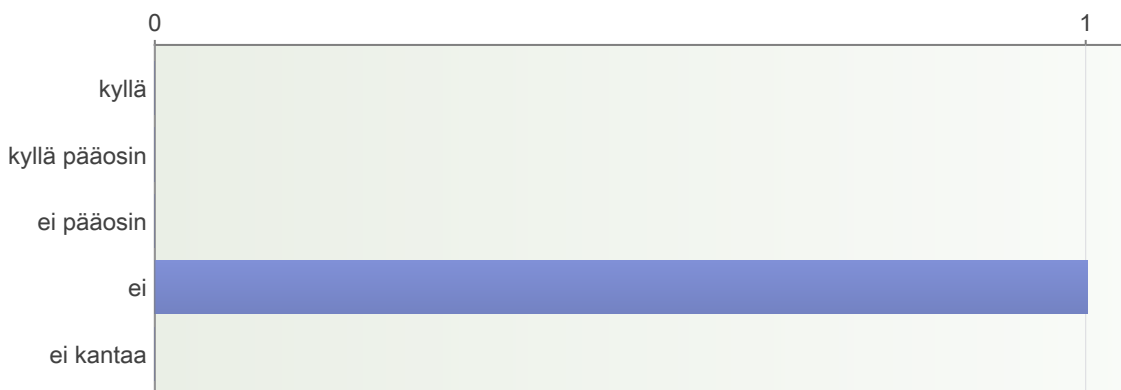

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Kunta- ja maakuntatyönantajat on luonteva ratkaisu. Lisäksi tulee henkilöstöä edustavien järjestöjen kanssa sopia henkilöstön mahdollisesta edustuksesta ja oikeudesta seurata maakunnan, palvelukeskuksen ja julkisia palveluja tuottavien yhtiöiden hallinnossa.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Kuntien ja yksityisen sektorin eläkevastuut ovat erilaiset. Tämä asettaa kunnat eriarvoiseen asemaan. Kuntien eläkerahoitus pitää turvata.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksia ei pidä tehdä henkilöstön kustannuksella. Jos henkilöstön siirtyessä organisaatiosta toiseen on eroja työehdoissa, tulee olla tasausrahoja ja –järjestelyjä sekä pitkiä turvatakuu-aikoja, joilla varmistetaan, etteivät kenenkään työntekijän työehdot heikkene ja että tarjolla on tukea mahdollisesti tarvittavaan kouluttautumiseen.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esitys sote- ja maakuntauudistukseksi ei tuo ratkaisuja palvelujen tärkeimpiin ongelmiin, kuten perustason resurssien puute, eriarvoisuus palvelujen saatavuudessa, ennaltaehkäisevän toiminnan vähyys ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien puute. Esitys ei johda terveys- ja hyvinvointierojen kaventumiseen, päinvastoin se lisää niitä. Hallituksen esittämä menokehityksen leikkaaminen kolmella miljardilla eurolla, palvelujen yhtiöittämispakko ja ns. valinnanvapaus heikentävät lähipalveluja ja pirstovat palvelukokonaisuuksia.

Maakuntavaltuusto esitetään valittavaksi vaaleilla, mutta sille ei anneta todellista valtaa. Maakuntahallinto tarkoittaa esityksessä enemmänkin kuntien itsehallinnon piiriin nyt kuuluvien asioiden siirtämistä suurelta osin ministeriöiden ja yhtiöiden valtaan, mikä kaventaa itsehallintoa ja demokratiaa.

Tällainen uudistus on syytä hylätä. Esitämme uutta valmistelua niin, että perustason palvelujen järjestämisvastuu säilyy kunnissa ja perustason palveluja parannetaan, erikoistason palvelut ja valtion aluehallinnon tehtävät kootaan maakuntavaltuuston alaisuuteen, maksujen korotuksilla ei vaikeuteta pienituloisten palvelujen saantia, julkisten palvelujen rahoitusta vahvistetaan progressiivisen verotuksen pohjalla ja kehitetään osallistuvaa lähidemokratiaa.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.